

Vec T-329/01

Archer Daniels Midland Co.
proti
Komisii Európskych spoločenstiev

„Hospodárska súťaž — Kartely — Glukonát sodný — Článok 81 ES — Pokuta — Článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 — Usmernenia k metóde stanovovania výšky pokút — Oznámenie o spolupráci — Zásada proporcionality — Rovnosť zaobchádzania — Zákaz retroaktivity — Povinnosť odôvodnenia — Právo na obhajobu“

Rozsudok Súdu prvého stupňa (tretia komora) z 27. septembra 2006 . . . . II - 3268

Abstrakt rozsudku

1. *Právo Spoločenstva — Všeobecné zásady práva — Zákaz retroaktivity trestných ustanovení (Nariadenie Rady č. 17, článok 15; oznámenie Komisie 98/C 9/03)*

II - 3255

2. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Usmernenia k metóde stanovovania pokút
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2; oznámenie Komisie 98/C 9/03)*

3. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2)*

4. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia
(Nariadenie rady č. 17, článok 15 ods. 2; oznámenie Komisie 98/C 9/03)*

5. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Odstrašujúci charakter pokuty
(Článok 81 ES; nariadenie Rady č. 17, článok 15)*

6. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Konkrétny dopad na trh
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2; oznámenie Komisie 98/C 9/03, bod 1 A prvý odsek)*

7. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2)*

8. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15)*

9. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia —
Poľahčujúce okolnosti
(Článok 81 ods. 1 ES; nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2; oznámenie Komisie 98/C
9/03, bod 3 tretia zarážka)*

10. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Kumulácia sankcií Spoločenstva za odlišné skutky, ktoré majú pôvod v tom istom súbore dohôd*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15)
11. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Závažnosť porušenia — Poláhčujúce okolnosti*
(Článok 81 ods. 1 ES; nariadenie Rady č. 17, článok 15; oznámenie Komisie 98/C 9/03)
12. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Neuloženie alebo zníženie pokuty výmenou za spoluprácu obvineného podniku*
[Nariadenie Rady č. 17, článok 15 ods. 2; oznámenie Komisie 96/C 207/04, časť B písm. b) a časť C]
13. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Určenie — Kritériá — Posúdenie miery spolupráce poskytnutej každým podnikom počas správneho konania*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 15; oznámenie Komisie 96/C 207/04, časti B, C a D)
14. *Hospodárska súťaž — Správne konanie — Oznámenie o výhradách — Povinný obsah*
(Nariadenie Rady č. 17, článok 19 ods. 1)
15. *Hospodárska súťaž — Pokuty — Výška — Volná úvaha Komisie — Súdne preskúmanie*
(Článok 229 ES)

1. Zásada zákazu retroaktivity trestných zákonov, zakotvená v článku 7 Európskeho dohovoru o ľudských právach ako základné právo, predstavuje všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, ktorá sa musí dodržiavať pri udeľovaní pokút za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže. Táto zásada vyžaduje, aby uložené sank-

cie zodpovedali sankciám stanoveným v čase, keď k porušeniu došlo.

Prijatie usmernení spôsobilých zmeniť všeobecnú politiku hospodárskej súťaže

Komisie v oblasti pokút môže v zásade spadať do pôsobnosti zásady zákazu retroaktivity.

Na jednej strane sú totiž usmernenia spôsobilé vyvolať právne účinky. Tieto právne účinky nevyplyvajú z vlastnej normatívnej usmernení, ale z ich prijatia a uverejnenia Komisiou. Toto prijatie a uverejnenie usmernení so sebou nesie sebaobmedzenie diskrečnej právomoci Komisie, ktorá sa od nich nemôže odchýliť bez toho, aby prípadne nebola uznaná za zodpovednú za porušenie všeobecných zásad práva, akými sú rovnosť zaobchádzania, ochrana legitímnej dôvery a právna istota.

Na druhej strane usmernenia spadajú ako nástroj politiky v oblasti hospodárskej súťaže do pôsobnosti uplatnenia zásady zákazu retroaktivity v súlade s novým súdnym výkladom normy zakladajúcej porušenie podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcej sa článku 7 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach, podľa ktorej toto ustanovenie bráni spätnému uplatneniu nového výkladu normy zakladajúcej porušenie. Podľa tejto judikatúry to platí predovšetkým v prípade, ak ide o súdny výklad, ktorého výsledok nebol rozumne predvídateľný v čase, keď došlo k porušeniu, najmä vzhľadom na výklad, ktorého sa v danej dobe pridržala judikatúra týkajúca sa dotknutého práv-

neho ustanovenia. Z tej istej judikatúry však vyplýva, že rozsah pojmu predvídateľnosť závisí vo veľkej miere od obsahu dotknutého textu, od oblasti, na ktorú sa vzťahuje, ako aj od počtu a povahy osôb, ktorým je určený. Predvídateľnosť zákona tak nebráni tomu, aby dotknutá osoba bola nútená požiadať o odbornú radu s cieľom posúdiť spôsobom primeraným okolnostiam prípadu dôsledky, ktoré môžu z daného aktu vyplývať. Konkrétnejšie to platí najmä pre profesionálov navyknutých na vykazovanie veľkej obozretnosti pri výkone svojej profesie. Je tiež možné od nich očakávať, že s osobitnou obozretnosťou posúdia riziká, ktoré táto profesia zahŕňa.

Na preskúmanie dodržiavania zásady zákazu retroaktivity je namieste overiť, či zmena, ktorú predstavuje prijatie usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESUO, bola rozumne predvídateľná v čase, keď došlo k dotknutým porušeniam. V tejto súvislosti spočíva zásadná inovácia usmernení v tom, že ako východisková suma pre výpočet sa berie základná čiastka, určená podľa rozpätí,

ktoré na tento účel stanovujú uvedené usmernenia, pričom tieto rozpätia odrážajú rôzne stupne závažnosti porušení, ale samy osebe nemajú vzťah k relevantnému obratu. Táto metóda teda spočíva v podstate v tarifikácii, hoci aj relatívnej a pružnej, pokút.

Preto musia uvedené podniky počítať s možnosťou, že Komisia môže kedykoľvek rozhodnúť o zvýšení úrovne pokút v porovnaní s úrovňou uplatňovanou v minulosti. Uvedené platí nielen vtedy, ak Komisia pristúpi k zvýšeniu úrovne pokút stanovením pokút v individuálnych rozhodnutiach, ale aj vtedy, ak sa zvýšenie v konkrétnych prípadoch uskutoční uplatnením pravidiel postupu, ktoré majú všeobecný dosah, akými sú napríklad usmernenia.

Ďalej skutočnosť, že Komisia uplatnila v minulosti pokuty na určitej úrovni na rôzne typy porušení, ju nemôže zbaviť možnosti zvýšiť túto úroveň v hraniciach, ktoré stanovuje nariadenie č. 17, ak je to potrebné na zabezpečenie uskutočňovania politiky hospodárskej súťaže Spoločenstva; práve naopak, efektívne uplatnenie pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže vyžaduje, aby Komisia mohla kedykoľvek prispôbiť úroveň pokút potrebám tejto politiky.

(pozri body 38 — 46)

Z uvedeného vyplýva, že podniky zúčastnené na správnom konaní, ktoré môže viesť k udeleniu pokuty, nemôžu nadobudnúť legitímnu dôveru v skutočnosť, že Komisia neprekročí úroveň pokút používanú v minulosti, ani v metódu ich stanovenia.

2. Skutočnosť, že Komisia uplatnila metódu stanovenú v usmerneniach k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESUO na výpočet výšky pokuty uloženej podniku, nemôže predstavovať diskriminačné zaobchádzanie v porovnaní s podnikmi, ktoré sa dopustili porušení pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva v rovnakom období, ale ktoré z dôvodov spojených s dátumom odhalenia porušenia alebo z dôvodov spojených s priebehom správneho konania, ktoré sa ich týkalo, boli uznané za vinné

z porušení v čase pred prijatím a uverejnením usmernení.

ných údajov nemožno pripísať neprimeranú dôležitosť v porovnaní s inými kritériami posúdenia, takže stanovenie primeranej výšky pokuty nemôže byť výsledkom jednoduchého výpočtu založeného na celkovom obrate.

(pozri bod 53)

3. Závažnosť porušenia pravidiel hospodárskej súťaže sa musí stanoviť v závislosti od početných faktorov, akými sú najmä osobitné okolnosti veci a jej kontext, a to bez toho, aby existoval záväzný alebo vyčerpávajúci zoznam kritérií, ktoré treba povinne vziať do úvahy.

V každom prípade, samotná skutočnosť, že pokuta uložená podniku prekračuje výšku obratu dosiahnutého týmto podnikom v Európskom hospodárskom priestore predajom výrobku, ktorý bol predmetom kartelu, v priebehu obdobia, keď bol jeho účastníkom, alebo ho prekračuje podstatným spôsobom, nepostačuje na preukázanie, že pokuta je neproporcionálna.

(pozri body 76, 77, 80)

Rovnako medzi kritériá posúdenia závažnosti porušenia môžu v závislosti od prípadu patriť objem a hodnota tovaru, na ktoré sa porušenie vzťahuje, ako aj veľkosť a hospodárska sila podniku a v nadväznosti na to vplyv, ktorý tento podnik mohol vykonávať na relevantný trh. Na jednej strane z toho vyplýva, že pri určení výšky pokuty je dovolené zohľadniť tak celkový obrat podniku, ktorý naznačuje, aj keď len približne a nedokonalo, jeho veľkosť a hospodársku silu, ako aj podiel dotknutých podnikov na relevantnom trhu, ktorý je spôsobilý naznačiť rozsah tohto porušenia. Na strane druhej z toho vyplýva, že ani jednému z týchto čísel-

4. Podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 sa suma pokuty stanovuje na základe závažnosti porušenia a dĺžky jeho trvania. Okrem toho, v súlade s usmerneniami k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESUO, Komisia stanovuje východiskovú sumu v závislosti od závažnosti porušenia, pričom má zohľadniť samotnú povahu porušenia, jeho konkrétny dopad na trh a veľkosť geografického trhu.

Tento právny rámec teda sám osebe neukladá Komisii vziať do úvahy malú veľkosť trhu výrobkov.

stanovovaní výšky pokút uložených za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva.

Komisii však pri posudzovaní závažnosti porušenia prináleží, aby zohľadnila veľký počet skutočností, ktorých povaha a dôležitosť sa menia v závislosti od typu predmetného porušenia a osobitných okolností predmetného porušenia. Nemožno vylúčiť, že medzi tieto skutočnosti dosvedčujúce závažnosť porušenia môže v závislosti od prípadu patriť veľkosť trhu predmetného výrobku.

V dôsledku toho veľkosť trhu síce môže predstavovať skutočnosť, ktorú je potrebné vziať do úvahy na preukázanie závažnosti porušenia, jej dôležitosť sa však mení v závislosti od osobitných okolností predmetného porušenia.

Keby mala byť pokuta stanovená na úrovni, ktorá by len odňala prospech plynúci z kartelu, nemala by odstrašujúci účinok. Možno sa totiž odôvodnene domnievať, že podniky racionálne zohľadňujú v rámci svojich finančných výpočtov a riadiacej činnosti nielen úroveň pokút, ktoré im môžu byť uložené v prípade porušenia, ale takisto úroveň rizika zistenia kartelu. Navyše, keby sa obmedzila funkcia pokuty len na jednoduché odňatie očakávaného prospechu alebo zisku, nebola by dostatočne zohľadnená porušujúca povaha predmetného správania vzhľadom na článok 81 ods. 1 ES. Znížením pokuty na jednoduchú kompenzáciu spôsobenej škody by sa totiž zanedbal okrem odstrašujúceho účinku, ktorý môže smerovať len voči budúcemu správaniu, represívny charakter takéhoto opatrenia vo vzťahu ku konkrétnemu porušeniu, ku ktorému naozaj došlo.

(pozri body 99 — 102)

5. Odstránenie je jedným z hlavných dôvodov, ktorými sa má Komisia riadiť pri

Takisto v prípade podniku, ktorý je prítomný na veľkom počte trhov a má obzvlášť významné finančné zázemie, nemusí zohľadnenie obratu dosiahnutého na relevantnom trhu postačovať na zabezpečenie odstrašujúceho účinku pokuty. Čím je totiž podnik väčší a má globálne zdroje, ktoré mu poskytujú

schopnosť konať na trhu nezávisle, tým viac si musí byť vedomý významu svojej úlohy, pokiaľ ide o riadne fungovanie hospodárskej súťaže na trhu. Preto teda skutkové okolnosti, ktoré sa týkajú hospodárskej sily podniku zodpovedného za porušenie, musia byť zohľadnené pri stanovovaní sumy pokuty, aby bol zabezpečený jej odstrašujúci účinok.

Skúmanie dopadu kartelu na trh totiž so sebou nevyhnutne prináša uchýlenie sa k domnienkam. V tejto súvislosti musí Komisia najmä skúmať, aká by bola cena relevantného výrobku, pokiaľ by kartel neexistoval. Pritom pri skúmaní príčin skutočného vývoja cien je problematické uvažovať o podiele, ktorý zodpovedá každej z týchto príčin. Treba brať do úvahy objektívnu okolnosť, že vzhľadom na cenový kartel sa účastníci vzdali práve svojej voľnosti konkurovať si cenami. Hodnotenie pôsobenia vyplývajúceho z iných faktorov, ako táto dobrovoľná zdržanlivosť účastníkov kartelu, je tak nevyhnutne založené na rozumnej pravdepodobnosti, ktorú nemožno s presnosťou vyčíslieť.

(pozri body 140 — 142)

6. Podľa znenia bodu 1 A prvého odseku usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESUO Komisia pri svojom výpočte pokuty v závislosti od závažnosti porušenia berie do úvahy okrem iného konkrétny dopad porušenia na trh, tam, kde je ho možné merať. Tento merateľný dopad kartelu sa musí považovať za dostatočne preukázaný, ak je Komisia schopná predložiť konkrétne a vierohodné indicie, ktoré s primeranou pravdepodobnosťou naznačujú, že kartel mal dopad na trh.

Preto pokiaľ nemá byť bod 1 A prvý odsek usmernení zbavený svojho potrebného účinku, nemožno Komisii vytýkať, že sa opierała o konkrétny dopad kartelu na trh, ktorý má protisúťažný cieľ, akým je kartelová dohoda o cenách alebo o kvótach, bez toho, aby tento dopad vyčíslila alebo aby v tomto ohľade predložila číselné posúdenie.

(pozri body 174 — 178)

7. Pri určovaní závažnosti porušenia v oblasti hospodárskej súťaže je namieste brať do úvahy najmä právny a hospodársky kontext protiprávneho správania. V tomto ohľade je úlohou Komisie, aby pri posúdení konkrétneho dopadu porušenia na trh vychádzala z hospodárskej súťaže, ktorá by normálne existovala, ak by nedošlo k porušeniu.
8. V oblasti sankcionovania zakázaných kartelov nie je skutočné správanie, ktoré si údajne osvojil podnik, relevantné na účely posúdenia dopadu kartelu na trh, keďže účinky, ktoré majú byť zohľadnené, sú tie, ktoré vyplývajú z porušenia, ktorého sa zúčastnil, ako celku.

(pozri bod 204)

Z toho jednak vyplýva, že v prípade cenových kartelov sa musí s primeranou pravdepodobnosťou zistiť, že dohody skutočne dotknutým stranám umožnili dosiahnuť vyššiu úroveň cien, než by prevládala, pokiaľ by kartel neexistoval. Ďalej z toho plynie, že Komisia musí v rámci svojho posúdenia brať do úvahy všetky objektívne podmienky na relevantnom trhu vzhľadom na hospodársky a prípadne právny kontext, ktorý prevláda. V prípade potreby je potrebné vziať do úvahy existenciu „objektívnych hospodárskych faktorov“, z ktorých vyplýva, že v rámci „voľnej hospodárskej súťaže“ by sa úroveň cien nevyvíjala rovnako ako úroveň praktizovaných cien.

(pozri body 191, 192)

9. Pri posúdení závažnosti porušenia pravidiel hospodárskej súťaže na účely stanovenia výšky pokuty musí Komisia vziať do úvahy nielen osobitné okolnosti veci, ale tiež kontext, v ktorom sa porušenie nachádza, a zabezpečiť odstrašujúci účinok svojich úkonov. Iba zohľadnenie týchto aspektov totiž umožňuje zabezpečiť, aby konanie Komisie bolo plne účinné s cieľom udržať nenaarušenú hospodársku súťaž na spoločnom trhu.

Čisto jazyková analýza ustanovenia bodu 3 tretej zarážky usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESUO by mohla vyvolávať dojem, že vo všeobecnosti a bez výnimky predstavuje poľahčujúcu okolnosť už samotná skutočnosť, že porušovateľ ukončí porušovanie po prvých zásahoch Komisie. Takýto výklad

uvedeného ustanovenia by však znižoval potrebný účinok ustanovení umožňujúcich zachovanie efektívnej hospodárskej súťaže, pretože by zoslabil tak sankciu, ktorú by bolo možné uložiť za porušenie článku 81 ES, ako aj jej odstrašujúci účinok.

Na rozdiel od iných poľahčujúcich okolností totiž táto okolnosť nie je spojená ani s osobitnými vlastnosťami porušovateľa, ani so skutkovými okolnosťami veci, keďže vyplýva najmä z vonkajšieho zásahu Komisie. Preto ukončenie porušovania len na základe zásahu Komisie nemožno prirovnávať k zásluhám vyplývajúcim z vlastnej iniciatívy porušovateľa, ale predstavuje len primeranú a normálnu reakciu na tento zásah. Okrem toho uvedená okolnosť znamená iba návrat porušovateľa k zákonnému správaniu a neprispieva k tomu, aby bolo konanie Komisie účinnejšie. Napokon údajný poľahčujúci charakter tejto okolnosti nemožno odôvodniť iba nabádaním na ukončenie porušovania, ktorého sa týka. V tomto ohľade kvalifikovanie pokračovania v porušovaní po prvých zásahoch Komisie za pritažujúcu okol-

nosť už oprávnené predstavuje nabádanie na ukončenie porušovania, ktoré neoslabuje ani sankciu, ani jej odstrašujúci účinok.

Uznanie ukončenia porušovania po prvých zásahoch Komisie ako poľahčujúcej okolnosti by neoprávnené zasahovalo do potrebného účinku článku 81 ods. 1 ES zoslabením tak sankcie, ako aj jej odstrašujúceho účinku. Komisia si teda nemôže sama uložiť povinnosť, aby samotné ukončenie porušovania po svojich prvých zásahoch považovala za poľahčujúcu okolnosť. Preto je potrebné ustanovenie článku 3 tretej zarážky usmernení vykladať zužujúco takým spôsobom, aby nebolo v rozpore s potrebným účinkom článku 81 ods. 1 ES, a v tom zmysle, že iba osobitné okolnosti prejednávaneho prípadu, v ktorom skutočne došlo k ukončeniu porušovania po prvých zásahoch Komisie, by mohli odôvodniť zohľadnenie uvedenej okolnosti ako poľahčujúcej okolnosti.

Za predpokladu obzvlášť závažného porušovania, ktorého cieľom bolo určenie cien a rozdelenie trhov, ktorého sa dotknuté podniky dopustili úmyselne,

nemožno jeho ukončenie považovať za poľahčujúcu okolnosť, pokiaľ k nemu došlo po zásahu Komisie.

hospodárskej súťaže týchto krajín pri ukladaní pokút podnikom porušujúcim pravidlá hospodárskej súťaže Európskeho hospodárskeho priestoru a uvedených tretích krajín.

(pozri body 276 — 282)

(pozri body 290 — 292)

10. Zásada *ne bis in idem* zakazuje sankcionovať tú istú osobu viac ako jedenkrát za to isté protiprávne správanie s cieľom chrániť ten istý právny záujem. Uplatnenie tejto zásady podlieha trom kumulatívnym podmienkam, a to totožnosti skutkov, totožnosti porušovateľa a totožnosti chráneného právneho záujmu.
11. Hoci je iste dôležité, aby podnik prijal opatrenia na zabránenie toho, aby sa jeho zamestnanci v budúcnosti dopúšťali ďalších porušovaní súťažného práva Spoločenstva, prijatie takých opatrení nič nemení na skutočnosti, že k porušovaniu už došlo. Komisia preto nie je povinná prihliadnúť na túto okolnosť ako na poľahčujúcu okolnosť, najmä ak sporné porušovanie predstavuje zjavné porušenie článku 81 ods. 1 ES.

Teda v prípade, ak skutky, ktoré sú základom dvoch odsúdení, majú pôvod v tom istom súbore dohôd, hoci sa odlišujú tak v predmete, ako aj v teritoriálnom umiestnení, táto zásada sa neuplatní. Ide o prípad, keď sa sankcie týkajú kartelov na rozličných trhoch. Rovnako ide o prípad kartelu, ktorý sa týka aj územia tretích krajín, keďže podľa zásady teritoriality neexistuje konflikt vo výkone právomoci Komisie a orgánov

Rovnako, aj keď usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy ESÚO stanovujú, že Komisia môže uplatniť priťažujúce okolnosti voči podniku, ktorý sa už dopustil jedného alebo viacerých porušení rovnakého druhu, nevyplýva z toho, že ak sporné porušenie je

prvým tohto druhu, ktorého sa dotknutý podnik dopustil, je potrebné s ním priaznivo zaobchádzať z dôvodu poľahčujúcej okolnosti.

(pozri body 299, 300)

12. Na to, aby sa podniku mohlo poskytnúť významné zníženie pokuty podľa časti C oznámenia o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov, uvedené oznámenie vo svojej časti B, ktorá odkazuje na časť C písm. b), vyžaduje, aby tento podnik ako prvý poskytol údaje rozhodujúce na preukázanie existencie kartelu. Oznámenie nestanovuje, že na splnenie tejto podmienky musí podnik, ktorý oznámi tajný kartel Komisii, predložiť tejto inštitúcii všetky rozhodujúce skutočnosti na vypracovanie oznámenia o výhradách alebo, o to menej, na prijatie rozhodnutia o zistení porušenia.

(pozri body 319 — 321)

13. Aby oznámenie o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov nebolo

v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania, musí sa uplatňovať v tom zmysle, že pokiaľ ide o zníženie pokút, je Komisia povinná rovnako zaobchádzať s podnikmi, ktoré jej v rovnakom štádiu konania a za podobných okolností poskytnú podobné informácie o skutkoch, ktoré sú im vytýkané. Samotná okolnosť, že jeden z týchto podnikov uznal skutky, ktoré sú mu vytýkané, keď ako prvý odpovedal na otázku, ktoré Komisia podnikom položila v rovnakom štádiu konania, nemôže byť objektívnym dôvodom, aby sa s týmto podnikom zaobchádzalo odlišne.

To však platí iba v rámci spolupráce podnikov, ktorá nepatrí do pôsobnosti častí B a C oznámenia o spolupráci.

Na rozdiel od týchto častí totiž časť D nestanovuje odlišné zaobchádzanie s dotknutými podnikmi v závislosti od poradia, v ktorom tieto spolupracujú s Komisiou.

(pozri body 338, 339, 341)

14. Oznámenie o výhradách musí obsahovať opis výhrad vyjadrený hoci aj stručne, ale dostatočne jasne, aby umožnil zainteresovaným osobám skutočne sa oboznámiť s konaním, ktoré im Komisia vytýka. Len pod touto podmienkou totiž môže oznámenie o výhradách splniť účel stanovený nariadeniami Spoločenstva, ktorý spočíva v poskytnutí všetkých potrebných údajov podnikom a združeniam podnikov, aby sa mohli riadne obhajovať predtým, ako Komisia prijme konečné rozhodnutie.

Pokiaľ Komisia výslovne uvedie v oznámení o výhradách, že bude skúmať, či je potrebné udeliť dotknutým podnikom pokutu, a označí hlavné skutkové a právne okolnosti spôsobilé viesť k pokute, akými sú napríklad závažnosť a dĺžka trvania predpokladaného porušovania a skutočnosť, že bolo spáchané „úmyselne alebo z nedbanlivosti“, naplní svoju povinnosť dodržať právo podnikov byť vypočutý. Tým im poskytuje údaje nevyhnutné na ich obhajobu nielen proti zisteniu porušovania, ale aj proti udeleniu pokuty.

Z toho vyplýva, pokiaľ ide o stanovenie výšky pokút, že právo dotknutých podnikov na obhajobu je pred Komisiou zaručené možnosťou podať pripomienky k dĺžke, závažnosti a predvídateľnosti protisúťažného charakteru porušovania.

(pozri body 359, 361, 362)

15. Pokiaľ skúmanie žalobných dôvodov uvedených podnikom proti zákonnosti rozhodnutia Komisie, ktorým mu uložila pokutu za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva, neodhalilo žiadnu protiprávnosť, nie je namieste, aby Súd prvého stupňa využil svoju neobmedzenú právomoc na zníženie sumy uvedenej pokuty.

(pozri bod 382)